

01/2022

Eđitimde Adalet
Platformu

**MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINDA
EK DERS KARŞILIĞI GÖREV
YAPAN (ÜCRETLİ)
ÖĞRETMENLERE KADRO
TALEBİ**

HAZIRLAYAN:

Eğitim Uzmanı Fatih AKKUŐ

İÇİNDEKİLER

01

BÖLÜM 1

Giriş
Amaç ve Kapsam

02

BÖLÜM 2

İstatistik Bilgiler

03

BÖLÜM 3

İnceleme ve Sonuçları
Çözüm Önerileri

04

BÖLÜM 4

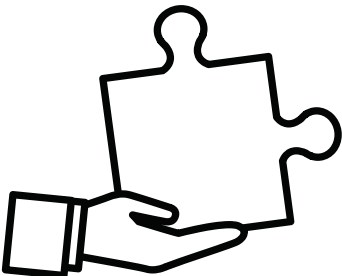
Değerlendirme ve Sonuç

Giriş

Resmi olarak Milli Eğitim Bakanlığında "Ek Ders Karşılığı Görevlendirme" olarak adlandırılan Ücretli Öğretmenlik uygulaması Türk Milli Eğitim Sisteminin son 20 yılında kendine önemli bir yer edinmiştir. Öncelikle uygulanmaya konulma amacı ders öğretmeni bulunmayan okullardaki öğretmen ihtiyacını karşılamak olan bu sistem; bütçe kaynaklı nedenlerden dolayı her yıl oluşan öğretmen ihtiyacını gidermek için kullanılan bir istihdam modeli haline gelmiştir.

Bu uygulama geçen zaman içerisinde istihdam amacı yönüyle fiili bir değişime uğrasa da özlük hakları ve öğretmenin itibarı açısından yeterli reaksiyonu gösterememiştir. Bu şartlar zamanla Ücretli Öğretmenler'in motivasyonuna olumsuz etki ettiği gibi toplumda da olumsuz bir algıya neden olmuştur. Asgari ücrete kıyasla geçmişte olduğu gibi bugün de ek ders karşılığı haftada 30 saat derse giren bir Ücretli Öğretmen bir ayda **en fazla net 3.401,71 TL** olarak asgari **ücretin bile altında** bir meblağ elde etmektedir. Ayrıca haftalık derse girilebilecek üst sınır 30 saat olup bu saatin altında da görev almak zorunda kalan birçok öğretmen bulunmaktadır. Bugün en üst sınırdan derse giren bir Ücretli Öğretmenin mevcut şartlarda çalışıp **emekli olabilmesi için 65 yıl bilfiil** çalışması gerekmektedir. Oysaki aylık sigorta primleri 30 günden yatan normal bir sigortalı çalışan emeklilik primlerini emeklilik yaşından bağımsız olarak **20 yıl gibi** bir sürede doldurabilmektedir.

Günümüzde tecrübe ve liyakatin bir referans olarak savunulduğu bir dönemde **5 yıldan 20 yıla kadar** sahada bilfiil görev yapmış Ücretli Öğretmenlerin eğitim sistemine hizmetleri ölçüsünde entegre edilmeleri artık toplumsal bir sorumluluk haline gelmiştir.

Amaç ve Kapsam

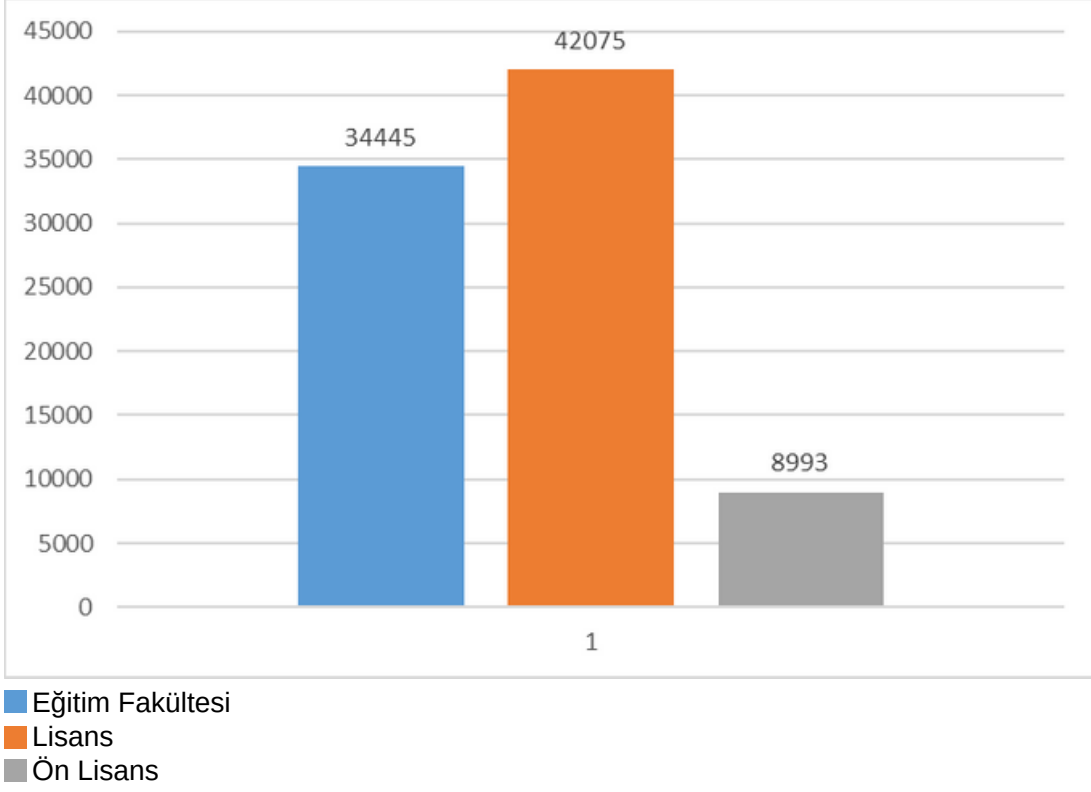
2022 yılı itibariyle MEB'e bağılı kamu ve özel eğitim kurumlarındaki çalışan toplam öğretmen sayısı **1 Milyonu** aşmış vaziyettedir. Böyle büyük bir eğitim camiasında farklı gerekçelere bağılı öğretmen ihtiyacının her zaman olacağı aşikardır. Bu durum göz önünde bulundurularak daha önceden sisteme hizmette bulunmuş öğretmenler öncelikli olacak şekilde Ücretli Öğretmenlik sisteminin kendi içerisinde geliştirilmesi gerekmektedir. Türk Eğitim Sendikası'nın yapmış olduğu bir araştırmaya göre 2022 yılı itibariyle Türkiye genelinde **85.513 Ücretli Öğretmen**'in görev yaptığı belirtilmiştir. Bu sayıyı göz önünde bulundurduğumuzda geçmişte olduğu gibi günümüzde de Ücretli Öğretmenlerin Türk Milli Eğitim Sistemine ne denli katkıda buldukları su götürmez bir gerçektir.

Bu çalışmada ulaşılması hedeflenen nihai hedef Ücretli Öğretmenlik Sisteminde **uzun yıllar maddi manevi zor şartlar altında** görev almış kişilerin **hizmetleri ölçüsünde** ve **belli şartlar dahilinde kadroya** alınmalarıdır. Bunun yanı sıra ihtiyaçlar dahilinde ek ders karşılığı görev yapacak öğretmenlerin sosyal ve mali haklarının iyileştirilmesi mutlak bir gerekliliktir. Ücretli Öğretmenlere Kadro talebinin en güçlü dayanağı ise **2018 yılında dönemin Milli Eğitim Bakanı Sn. İsmet YILMAZ**'ın emsal niteliği taşıyan **Ücretli Öğretmenlere 5.000 kadro** ihdasıdır. Bu uygulama ilk olması hasebiyle de gerek çevre kesimlerden gerekse doğrudan muhatap olan Ücretli Öğretmenlerden bir takım eleştiriler almıştır. Başlangıçta bu uygulamaya başvuru için 540 iş günü ve hizmet yılı esas alınarak yapılması düşünülen bu çalışma daha sonra KPSS puanı sıralaması ile yapılıncaya bir takım eleştirilere maruz kalmıştır. Ayrıca farklı illerde Ücretli Öğretmenler'in SGK primlerinin farklı hesaplandığı iddiaları da kamuoyunda bir takım soru işaretlerini gündeme getirmiştir. Bugün geldiğimiz noktada emsal niteliği taşıyan bu atama oldukça yerinde bir uygulama olsa da geçmişteki bir takım aksaklıkları göz önünde bulundurularak daha sağlıklı bir atama uygulamasının hayata geçmesi en büyük temennimizdir.

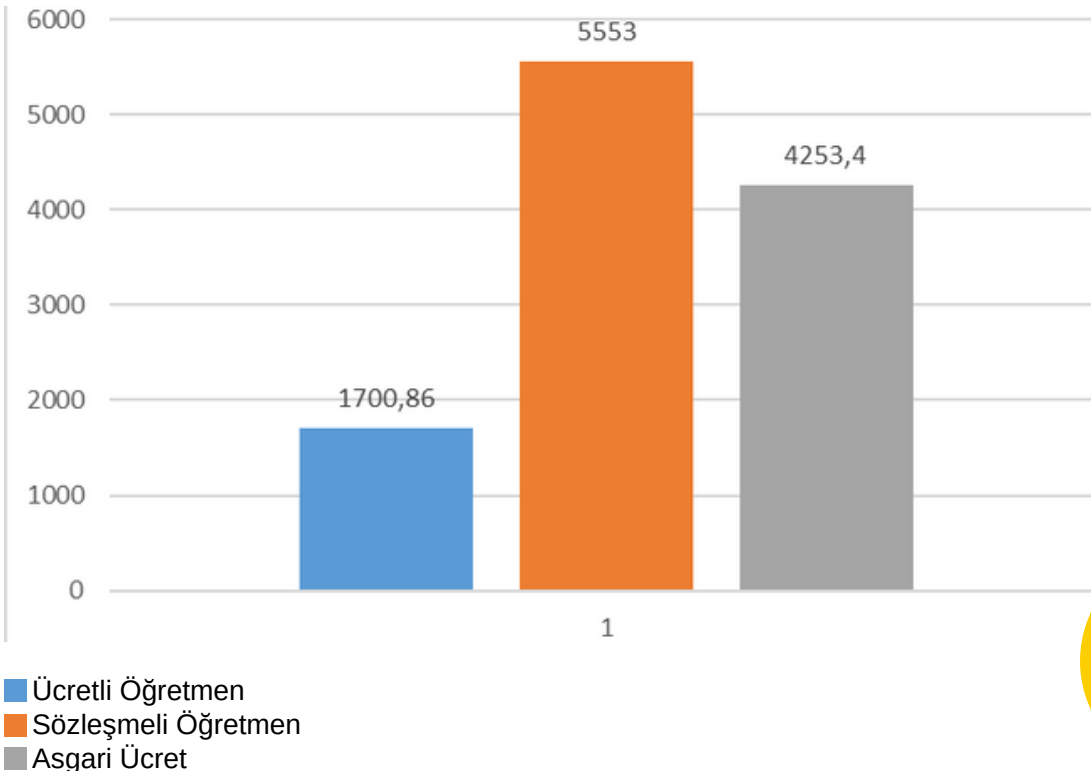

İstatistikî Bilgiler

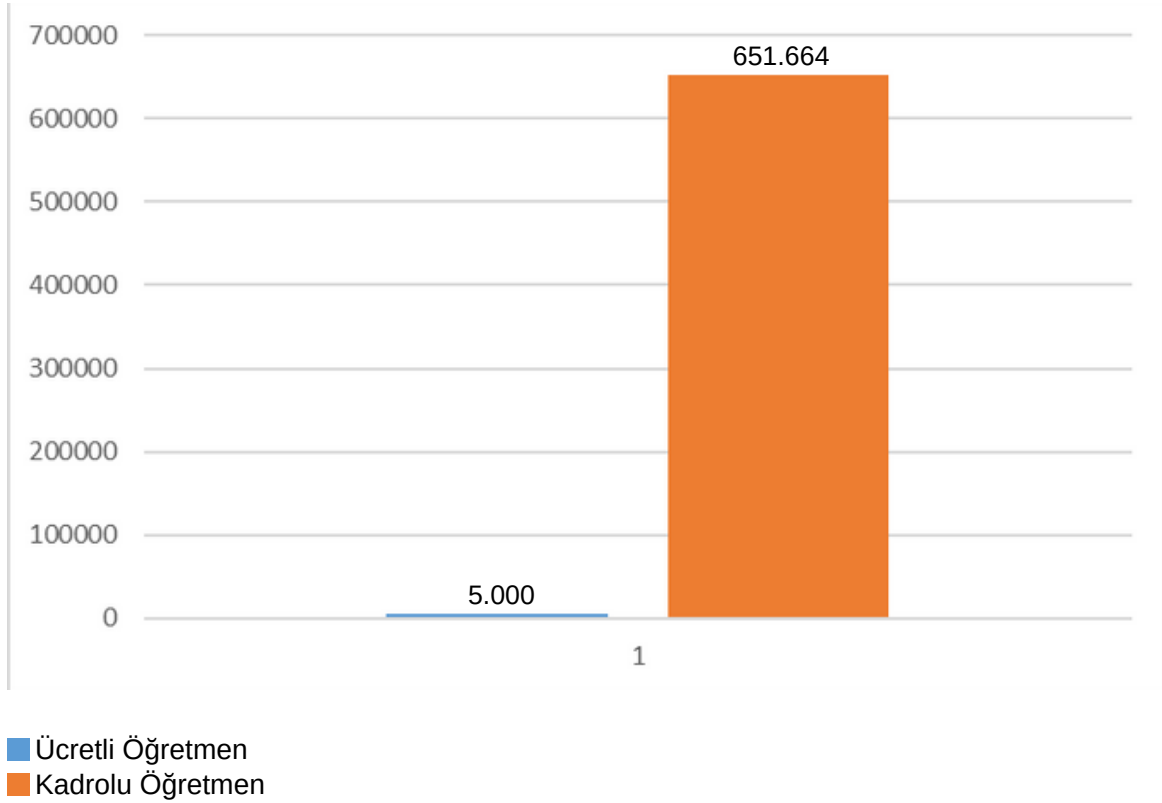
2022 yılı Ocak ayı itibariyle Türk Eğitim Sendikası'na göre Türkiye'de görev yapan **Ücretli Öğretmen sayısı 85.513**'tür. Görev yapan bu öğretmenleri Eğitim Fakültesi, Lisans ve Ön Lisans mezunu olmak üzere 3 farklı grup halinde aşağıda görebilirsiniz.

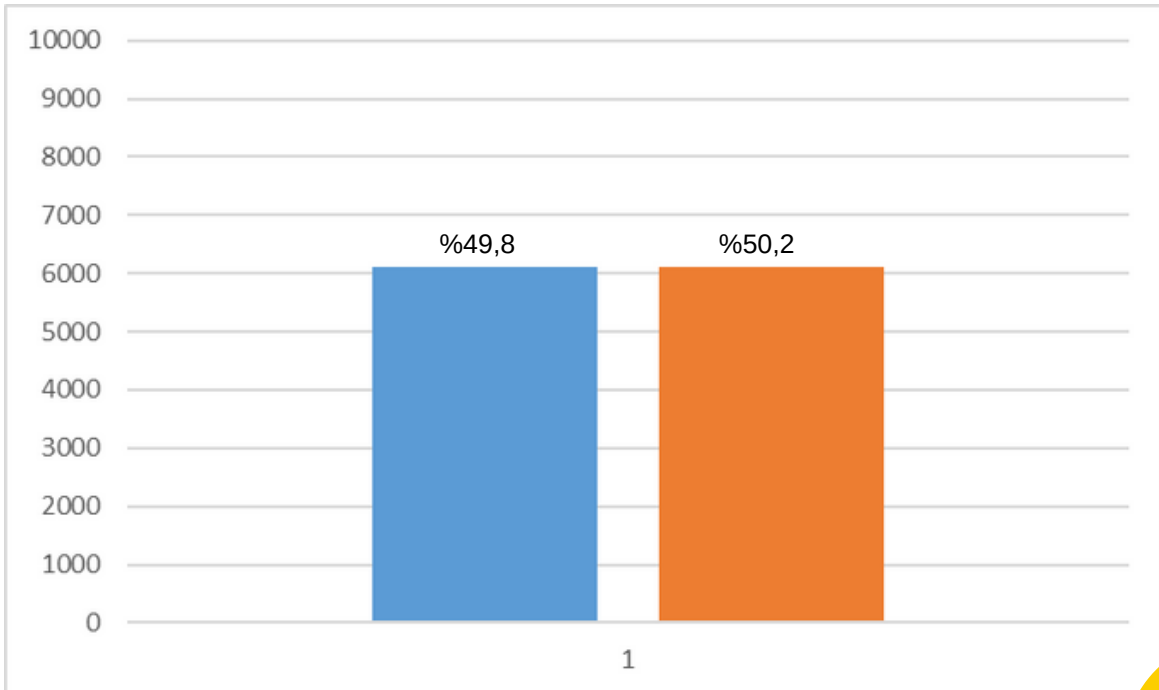
Aşağıda 2022 yılı Ocak ayına ait **ayda 15 saat derse giren** bir Ücretli Öğretmen ile **aynı ayda ders saatine giren bir Sözleşmeli Öğretmenin** aldıkları ücretler verilmiştir. Ek olarak 2022 yılına ait Asgari Ücrete de yer verilmiştir.

TBMM'de bir soru önergesine verilen cevapta **2003 ve 2019** yılları arasında **651.664 Kadrolu Öğretmen** atamasının yapıldığı belirtilmiştir. Buna rağmen aynı yıllar arasında 2018 yılında geçici bir yasa kapsamında **yalnızca 5.000 Ücretli Öğretmene** kadro (Sözleşmeli Statü) verildiği görülüyor.

22 Ocak 2022 yılında Kamudanhaber.net isimli bir haber sitesinin Twitter hesabında "**Ücretli Öğretmenlere Kadro Verilmeli mi?**" şeklindeki bir sorusuna ankete katılan toplam 12.244 kişinin %49,8'si EVET olarak tercihte bulunmuştur.

İnceleme ve Sonuçları

Tüm istatistiki verileri ve mevcut şartları göz önüne aldığımızda emsali bulunması hasebiyle özellikle en az 5 yıl görev almış olmak üzere tüm Ücretli Öğretmenlerin maddi ve manevi mağdur olduğu tüm kamuoyunun ortak gözlemidir. Ücretli Öğretmenlik Sistemi artık geçici bir model olmaktan çıkıp sürekli bir öğretmen istihdamı modeline dönüşmüştür. Bu yönüyle uzun süre hizmette bulunmuş Ücretli Öğretmenlerin geriye dönük hak kayıplarının telafisi mümkün olmayan sonuçlar ortaya çıkardığı da kamuoyunun takdiridir.

Doğru Bilinen Yanlışlar

Yanlış: Görev yapan veya yapmış tüm Ücretli Öğretmenler için **kadro** talep ediliyor. ❌

Doğru: En az 5 yıl (aylık en fazla 16 gün hesaplanan SGK primine göre 1 Eğitim Öğretim yılında 540 iş günü) görev almış Ücretli Öğretmenler arasından SGK primi esasına dayalı olarak **belli bir sayıda kadro** talep ediliyor. ✔️

Yanlış: Okullarda görev yapan Ön Lisans mezunlar dahil tüm Ücretli Öğretmenlere **kadro** talep ediliyor. ❌

Doğru: Okullarda görev yapan yalnızca Eğitim Fakültesi veya formasyon eğitimini tamamlamış Lisans mezunları için **kadro** talep ediliyor. ✔️

Yanlış: Ücretli Öğretmenler KPSS olmadan bir **kadro** talebinde bulunuyorlar. ❌

Doğru: Ücretli Öğretmenler sınava başvuru taban puanı olarak bir KPSS puanı olmasını ancak atama için sıralamaların SGK prim üstünlüğüne göre olmasını talep ediyorlar. ✔️

Yanlış: Olası bir atamada Ücretli Öğretmenlere kadro verildiğinde KPSS'ye ayrılacak olan kontenjanları etkileyecek. ❌

Doğru: Olası bir atamada Ücretli Öğretmenlere ayrılacak olan kontenjanlar KPSS için ayrılan kontenjanların dışında olacak olup diğer kesime bir etkisi olmayacaktır. ✔️

Çözüm Önerileri

1. Ücretli Öğretmenlerin aldıkları ücretin haftalık **20 ders saati** karşılığı olarak **asgari ücretin** belirlenmesi. 20 saatin dışında girilen derslerin de ek ders hesabıyla asgari ücret üzerine eklenmesi.
2. Ücretli Öğretmenlerin aylık sigortalarının **en fazla 16 gün** üzerinden **değişken olarak değil** aylık **30 gün üzerinden sabit bir şekilde** hesaplanması.
3. Ücretli Öğretmen ihtiyacı bulunan yerlerde yapılacak olan görevlendirmelerde ihtiyaç olunan alana başvuru alınıp **çalışma süreleri göz önünde bulundurulularak** bir sıralama yapılması.
4. Ücretli Öğretmen ihtiyacı bulunan yerlerde yapılacak olan görevlendirmelerde ihtiyaç olunan alana başvuru alınıp çalışma süreleri göz önünde bulundurulularak bir sıralama yapılmasına ek olarak **çalışılan günlerin eşit olması halinde KPSS puan üstünlüğüne** bakılması.
5. İlk etapta 2022 yılı için **en az 540 iş günü çalışmış** olup **50 KPSS taban puanına** sahip belli bir oranda Ücretli Öğretmen atamasının **SGK prim üstünlüğüne göre** yapılması.
6. 2023 yılı itibariyle **en az 540 iş günü** şartını taşıyan Ücretli Öğretmenlerin sayısına göre belli bir oranda bu atamaların **her yıl sabit bir şekilde** gerçekleştirilmesi.

Değerlendirme ve Sonuç

Sunulan tüm bilgiler ışığında **Ücretli Öğretmenlerin devletine ve milletine karşı her zaman maddi manevi zor şartlar altında** hizmet ettiğini görüyoruz. Ancak farklı statüdeki bazı öğretmenlerin gitmeye imtina ettikleri her yere kar kış demeden Ücretli Öğretmenlerin gittiklerini görüyoruz. **Bu bakımdan yapılan fedakarlıkları göz ardı etmenin toplum vicdanında karşılığı olmayacaktır.** Dile kolay olsa gerek Ücretli Öğretmenlerin verdikleri hizmet süreleri **3, 5, 10, 15 değil kimi zaman 20 yılı da bulabiliyor.** Böyle bir tabloda ayrıca tecrübeleri de üst seviyeye gelmiş bu insanların birikimlerinden neden yararlanılmasın? Normal şartlardaki herhangi bir SGK'ya bağlı bir sigortalı işte çalışan kişilerin kıdem hakları varken ne yazık ki ücretli öğretmenlerin böyle bir hakları yoktur. 2022 yılı Ocak ayı itibariyle mevcut şartlarda emekli olma şansları da yoktur.

Ücretli Öğretmenlerin **en az 540 iş günü** çalışmış olma şartı ile **belli bir oranda** kadroya alınmalarını talep ediyoruz. Yıllardır devletine ve milletine bağlılıktan ödün vermeden hizmetlerine devam etmiş olan bu kardeşlerimize haklarını vermek vicdani bir görev olmalıdır.

